3/2017, ŠT. 22

AKROPOLITANEC

ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET

Usoda – igra maje

Kako nas ljubezen približuje popolnosti

Sojenice, mojre in usoda

Čemaž – "razstrupljevalec"

www.akropola.org

FILOZOFIJA
KULTURA
PROSTOVOLJSTVO

MODROST VZHODA IN ZAHODA

ZA SODOBNEGA ČLOVEKA

CIKLUS PREDAVANJ

PLATON	KAKO SE GRADITA ČLOVEK IN DRUŽBA
BUDA	KAKO SE SOOČITI Z BOLEČINO IN STRAHOM
KONFUCIJ	KAKO POSTATI PLEMENIT ČLOVEK
STOIKI	KAKO VLADATI SAMEMU SEBI
EGIPČANSKI MODRECI	KAKO ŽIVETI IN KAKO UMRETI
TIBETANSKI UČITELJI	KAKO POSLUŠATI NOTRANJI GLAS
INDIJSKI JOGIJI	KAKO SE BORITI S SVOJIMI SLABOSTMI

NOVA AKROPOLA

WWW.AKROPOLA.ORG

INFO@AKROPOLA.ORG

16. MAREC 2017 OB 20:00
TYRŠEVA 7, MARIBOR

PREDSTAVITEV CIKLUSA – VSTOP PROST!

21. MAREC 2017 OB 20:00
WOLFOVA 8, LJUBLJANA

AKROPOLITANEC

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo
www.akropola.org
MAREC 2017 | ŠT. 22

NASLOV
NOVA AKROPOLA | Ljubljana
Wolfova 8, 1000 Ljubljana
01/25 11 487

NOVA AKROPOLA | Maribor
Tyrševa 7, 2000 Maribor
02/620 32 40
040 709 955

IZDAJATELJ
NOVA AKROPOLA SLOVENIJA
akropolitanec@akropola.org

UREDNIŠTVO
Glavni urednik: Stjepan Palajsa
Urednik: Andrej Praček
Prevajalka in lektorica: Klavdija Blažun
Grafična oblikovalka: Nija Androjna

V TEJ ŠTEVILKI:

• NASLOVNICA:
J. W WATERHOUSE:
KRISTALNA KROGLA

• EX-LIBRIS: 4
USODA – IGRA MAJE

• ČLANEK: 6
KAKO NAS LJUBEZEN
PRIBLIŽUJE POPOLNOSTI

• SLAVNI IZREKI: 11
"O TEMPORA! O MORES!"

• SKOZI OKO TRADICIJE: 12
SOJENICE, MOJRE IN USODA

• ZANIMIVOST: 14
SKARABEJ – ŽUŽELKA,
KI SE ORIENTIRA PO ZVEZDAH

• NAZAJ K NARAVI: 16
ČEMAŽ – "RAZSTRUPLJEVALEC"

BESEDA UREDNIKA

Naš prejšnji Akropolitanski mesec je precej zaznamovalo predavanje Ona in On – psihologija odnosa, ki smo ga istočasno imeli v Ljubljani in v Mariboru. Udeležba je bila visoka, kar kaže na veliko aktualnost tega vprašanja ter na to, da si zares želimo razumeti in izboljšati medsebojne odnose. Vseeno pa bi samo predavanje verjetno šlo mimo neopaženo, če se po njem ne bi odpirala nadaljnja vprašanja, temu pa sledili prijetnih pogovori, kar kaže na potrebo o še podrobnejšem, še globljem razumevanju te teme.

Znova se je potrdilo to, kako težko je opazovati posamezen problem, izvzet iz širšega konteksta. Kakršenkoli fenomen, vse kar se nam dogaja, je namreč vpeto v življenje in se prepleta s številnimi drugimi fenomeni v zapleteni klobčič tisočerih tovrstnih niti.

Poskus razrešitve enega vprašanja je, kot da bi iz klobčiča življenja skušali potegniti le eno nit – preostale niti se bodo zategnile in kjer na prvi pogled ni bilo ničesar nenavadnega ali motečega, bo nenadoma nastal vozel …

Sprva enostaven problem je tako za seboj potegnil še druge, in prav vse bomo morali razrešiti, da bi naposled potegnili želeno nit.

Na tako pomembnem področju, kot so medsebojni odnosi, je enako, in prav zato nam ožje in izolirane obravnave tega "problema" ne prinesejo veliko koristi. Potreben bo drugačen pristop od tistega, ki ga najdemo v številnih psiholoških knjigah – globlji, bolj filozofski, predvsem pa širši, precej širši, kot to dovoljujeta eno predavanje ali en članek.

Treba je zlasti razumeti, da prvo srečanje s pojmi in pogledi, pomeni šele začetek – prvi poskus potega niti s površine klobčiča in hkrati nastanek prvih nepričakovanih vozlov.

Šele po tem se lahko tega vprašanja lotimo nekoliko globlje. In da bi pomagali razrahljati naslednji nastali vozel, smo v tokratni številki Akropolitanca temu namenili nekaj prispevkov.

Vendar se bo naše odvijanje klobčiča moralo nadaljevati. To bo še trajalo … pogledati bomo morali širše, rahljati bomo morali več niti hkrati in razrešiti tisoče novih vozlov, da bi prišli do notranjega, skritega vozla. In ko bomo naposled eno nit le držali v roki, bodo tudi vse druge samodejno v naši dlani, prav tako svobodne in samostojne … Ena pomeni vse in vse pomeni eno!

To je edini način do resničnega razumevanja nečesa in vsega!

Andrej Praček
Urednik

USODA – IGRA MAJE

DELIA STEINBERG GUZMÁN
PREDSEDNICA MEDNARODNE NOVE AKROPOLE

Usoda se nam pogosto zdi kot nekakšno kolo sreče ali loterija, pri kateri naključje določa večjo ali manjšo srečo ljudi.

Toda če poskušamo nekoliko odstreti tančico Maje[1], da bi razumeli smisel njene igre, bomo videli, da ni toliko naključij, temveč da, nasprotno, obstajajo očitna vzročnost, red, zakon, ki usmerjajo vse dogodke.

Naključij ni, čeprav Maja daje nasproten vtis; je samo nepoznavanje vzročnosti. Če nam, ljudem, ne uspe razumeti končnega smisla igre Maje, nerazumevanje, čemu počne, to, kar počne, in čemu gre, kamor gre, še ne pomeni nujno, da Majo vodi naključnost.

Zanikati usodo in meniti, da celoten svet vodi naključje, je najhujši simptom nevednosti, pomanjkljivega zavednega opazovanja narave, k čemur lahko dodamo še zavedno in nezavedno lenobo, da se nam ne bi bilo treba poglabljati v nobenega od misterijev, ki nas vznemirjajo. Ali obstajajo misteriji? Kar naj obstajajo; kdor je len in se z njimi ne želi "ubadati", je z njihovim zanikanjem "rešil" težavo.

Usoda je pot, ki kaže na zakon evolucije. To je vzpenjajoča se pot napora, na kateri vsak korak zahteva preseganje. Toda glede na takšno stanje stvari gladko malo nihče ne bi želel hoditi po tej poti, saj nihče ne bi imel zadostne moči za to.

Tu vmes poseže Maja in pot okrasi z vsakovrstnimi pripomočki, s tisoč in enim artefaktom, s katerimi se lahko igramo. Tako nihče niti ne opazi, da je pot ob straneh trdno zagrajena z debelima prožnima zidovoma – ta zidova vsakogar, ki se jima v svoji nevednosti nevarno približa, zopet odbijeta proti sredini poti. Vsak poskus, da bi zapustili začrtano pot, je odboj od prožnih zidov, ki kažeta, da obstaja le ena možna smer.

Lahko hodimo počasneje ali hitreje; lahko se ustavimo na katerem ovinku na poti; lahko se poskušamo približati zidovom ob njenih straneh; lahko hodimo peš ali po kolenih, lahko se jočemo ali smejemo, toda ne moremo se izogniti svoji človeški usodi. Čeprav si Maja prizadeva, da bi bilo naše potovanje čim prijetnejše.

Katera je končna postaja te usode? Kakšen je izid te igre? Čeprav imamo o tem medle slutnje, dejansko ne vemo ničesar zanesljivega. In če bi vedeli, je zelo možno, da bi zaradi svoje šibke volje želeli pot zapustiti in s tem bi izgubili priložnost, da postanemo Človek, da izpolnimo svojo usodo.

NAKLJUČIJ NI, ČEPRAV MAJA DAJE NASPROTEN VTIS; JE SAMO NEPOZNAVANJE VZROČNOSTI.

Mislim, da bi vsi lažje sprejeli pojem usode, če pred nas ne bi postavljala takšnih vprašanj, kot jih postavlja.

Na prvem mestu, ne vemo, kje se je ta pot začela; ne vemo, od kod prihajamo. Ne vemo niti, kam ta pot vodi; ne vemo, kam gremo. V sebi slutimo številne spomine na preteklost, imamo mnogo medlih izkušenj, ki nenadoma vzniknejo v duši; slutimo tudi neskončno prihodnost, polno priložnosti ... Toda tukaj, sredi vsega tega smo mi, brez jasne slike, z razumom, ki si ne zna razložiti ničesar, kar se nam dogaja, niti sedanjega trenutka, v katerem živimo; to pomeni, da ne vemo niti, kdo smo, niti čemu smo tukaj.

To je znak, da po poti usode hodimo uspavani, in da je blagoslov, da je pot zavarovana z zidovi, da je ne bi zapustili. Naše življenje je nezavedni sen, ki se mu pridružujejo tančice in umetne luči Maje, ki nas poskuša z vsemi sredstvi ohranjati na poti, vsaj na delu poti, ki ga usmerja.

Če bi se nam uspelo prebuditi, bi hodili z večjo gotovostjo, in čeprav na obzorju ne bi videli absolutnega konca poti, bi igra Maje dobila drugačne značilnosti. Takrat bi poskušali doseči naslednji del poti, ki bi nam predstavljal cilj; in potem ko bi prispeli do cilja, bi se pred nami odprl drugi del poti in tako naprej, dokler ne bi prehodili celote. Pri tem bi nas usmerjali kažipoti, ki sicer ne bi vodili do končnega cilja, bi bili pa vsekakor koristni.

Če vemo, da spimo, če vemo, da se Maja igra z nami, medtem ko hodimo po poti usode, kako lahko vemo, ali hodimo po pravi poti, ali prevečkrat ne zaidemo, ali izpolnjujemo to, kar moramo narediti?

Odgovor nam bo dal nezmotljiv znak: bolečina.

Sta le dve vrsti bitij, ki ne čutijo bolečine – bitja, ki se ne zavedajo, in tista, ki so se osvobodila napak. Če predpostavimo, da smo za seboj že zapustili fazo popolnega nezavedanja, in če vemo, da kot ljudje še vedno delamo napake, potem tudi vemo, da se ne moremo izogniti bolečini. Toda namesto da se zaradi nje pritožujemo, bi jo morali sprejeti kot svetilnik na poti, kot luč, ki nam kaže na naše zmote, opozorilni alarm, ki nas navede k reviziji naših dejanj in k popravku naših napak.

Je naša bolečina majhna? Potem dobro izpolnjujemo naloge usode. Je naša bolečina velika? To pomeni, da še vedno nismo odprli oči, da bi jasno videli, kam vodijo naši koraki.

Ne mislimo, da je usoda krut gospodar, ki daje malo priložnosti – ali celo samo eno – ubogim slepim ljudem, ki hodijo po njeni poti. Nasprotno – obstaja veliko, tisoče priložnosti za izpolnitev lastne usode, za popravek napak, s čimer tudi odpravimo bolečino, ki prinaša svoje lekcije, in naberemo izkušnje.

Kaj je eno življenje na dolgi poti človekove evolucije? Nič; le en dan med trenutkom sončnega vzhoda in sončnega zahoda, ko se spusti večer ... Številna življenja, ki so kot členi na vzpenjajoči se poti evolucije, so tista, ki nam bodo z vsemi našimi pozitivnimi dejanji omogočila izpolnitev enega in edinega Življenja.

Vzeto iz zbirke člankov Los juegos de Maya (Igre Maje) avtorice Delie Steinberg Guzman.

[1] "Maja" je na vzhodu pojem, ki označuje naš minljivi in iluzorni pojavni svet, imenovan tudi samsara. Naš celotni obstoj naj bi bil plod "igre Maje" (op. prev.)

OBSTAJA VELIKO, TISOČE PRILOŽNOSTI ZA IZPOLNITEV LASTNE USODE, ZA POPRAVEK NAPAK.

KAKO NAS LJUBEZEN PRIBLIŽUJE POPOLNOSTI

ANDREJ PRAČEK

Želja po osrečujočem partnerskem razmerju je običajno na samem vrhu lestvice prioritet, ki si jo sami postavimo kot pogoj za srečo. Primernega partnerja razumemo kot prvi kamen, ki je potreben za izgradnjo palače našega srečnega življenja. Le redkokdaj iščemo druge elemente izpolnitve in če že, so to le nadomestki, ker pri prvem nismo imeli sreče.

Če nam usoda ni namenila partnerja, kot smo si ga zamislili, bomo v srcu čutili neizpolnjeno praznino – zevajoči vakuum, ki ne glede na morebitne nadomestke ves čas vztrajno kliče po izpolnitvi.

Koliko jih je povsem srečnih s svojim trenutnim odnosom ali "neodnosom"? Iskreno! Ne veliko – saj ne iščemo le nekoga, ki bi bil ob nas, temveč iščemo partnerja, ki bo izpolnil določena ne ravno skromna merila.

Kdo jih pa lahko izpolni? Dobro bi se bilo vprašati še, ali jih morda izpolnjujemo mi sami? Smo mi lahko dovolj dober partner drugim?

KAJ ODSEVA POTREBA PO PARTNERJU?

Odnos med moškim in žensko si lahko razlagamo kot sociološko potrebo ali le kot potrebo po potešitvi strasti – vendar je oboje dejansko le bleda senca resničnega pomena te zagonetne medčloveške povezave. Kaj je torej ključno?

Zajec ne tiči za grmom naših fizičnih potreb, niti za grmom naših psihičnih potreb, čeprav se listje obeh grmov močno trese ...

V resnici gre za potrebe duha – potrebe po uskladitvi z drugimi, po prepoznavanju in doseganju enotnosti, po odkrivanju samega sebe in resničnega misterija življenja. Ker pa je naša zavest trenutno še precej »zemeljska«, se ta resnična potreba lahko izraža le na nižjih dimenzijah – prek psihe in telesa.

Želja po uresničitvi osrečujočega razmerja je torej klic naše duše, ki se iz skritih globin prebija skozi številne plasti naših iluzij. In tudi če se na svoji poti na površje "umaže" s prahom

vseh prepotovanih slojev, še naprej ostaja močno in vztrajno gibalo človekovega vzpona proti popolnosti … Ta popolnost pa se nam zaradi svoje čistosti še izmika in zato hrepenimo le po njenih sencah. Tako je tudi potreba po "popolnem" partnerju in srečnem partnerskem odnosu ena od tovrstnih senc.

Pot k popolnosti, ki si jo vsak zdravi posameznik tako zelo želi, dejansko pomeni pot vzpona naše zavesti, da bi nato popolnost lahko udejanjili. To ni pot, ki bi jo izbralo le nekaj posameznikov, temveč nuja, ki vlada celotnemu obstoju – in je zato pot za vse. Nekateri so to spoznali in prizadevno hodijo po njej … Drugi do teh spoznanj še niso prišli, vendar kljub temu stopajo v isti smeri – in čeprav s tančico materializma, povezniјeno prek oči, in z nekaj več prejetimi udarci, tudi oni hodijo po poti nujnosti. Po njej pa jih prav tako vodi Ljubezen, vendar je ta v tem drugem primeru lahko prisotna le s svojim meglenim odsevom – željo po pozornosti, potrditvi, ugodju …

Ljubezen kot "vezivo" kozmosa

Ljubezen ni čustvo, je moč, ki vsemu daje smisel. Vse usklajuje, njeni skrivnostni zakoni pa vsa živa bitja povezujejo v eno samo življenje v svojih mnogoterih izrazih. Kako namreč ne bi videli rok in nog kot delov istega organizma? Če udi delujejo ločeno, bodo nesrečni – roke same ne bodo nikamor prišle, noge ne bodo dobile hrane … Če pa delujejo tako, da si naloge delijo in prispevajo k celotnemu organizmu vsak v skladu s svojimi danostmi, potem bo celota srečna in vsak posamezni del bo prav tako srečen. Na isti način smo vsi mi del širšega življenja in naravno je, da delujemo enotno.

Na tak složen način pa se z drugimi lahko povežemo šele takrat, ko dosežemo določeno notranjo moč, dobroto in modrost – takrat smo lahko avtentični in hkrati naravno povezani z drugimi.

Tako zrelo stanje je večini tuje, vendar nas ljubezen kljub temu vodi prav do tega – vse nas vodi proti istemu, enemu edinemu cilju – k popolnosti.

Dva načina delovanja ljubezni

Stari Rimljani so si to moč povezovanja razlagali prek Venere, boginje ljubezni. Vendar so poznali dva njena vidika. Eden je njen čisti "nebeški" izraz – *Venera Uranija*, drugega pa predstavlja njena "zemeljska" senca – *Venera Pandemos,* ki se izraža prek naših instinktov (čustev, misli in telesa), torej prek dimenzij, na katerih se naša zavest zadržuje večino časa.

Venera Uranija

Če na drugega gledamo kot na samega sebe, če Ljubezen gojimo zavestno, ta v nas spodbudi višja in subtilna čustvena stanja – kot so sočutje, razumevanje, požrtvovalnost … Naša dejanja so posledično takšna, da povezujejo in izboljšujejo našo okolico. Torej vodijo k veliki enotnosti …

Venera Pandemos

Zanimivo, da je ljubezen kot kozmična moč v nas prisotna tudi, če imamo svoje duhovne oči zaprte in zato le drvimo skozi življenje v iskanju zadovoljitve … V tem primeru je ljubezen prisotna v svojem nižjem vidiku. Takšna ljubezen še vedno deluje kot sila, ki nas želi povezati, pa tudi če zaradi zadovoljitve strasti, pa tudi če zaradi osamljenosti, ali zaradi egoistične želje po tem, da bi nekdo za nas skrbel – v vseh teh primerih namreč za srečo potrebujemo druge.

V veliki meri za svojo srečo nekaj pričakujemo ali zahtevamo od drugega. Bodimo iskreni in priznajmo si, da večinoma vstopamo v odnos predvsem zato, da bi nekaj pridobili. V primerjavi s tem je zanemarljivo naše dajanje, pri katerem bi nam bilo v zadovoljstvo že samo to, da je drugi srečen. Še to malo pa pogosto zbledi, ko mine zaljubljenost.

Ker ima drugi podobne sebične želje, pride do konflikta, in če vsaka stran le zahteva svoje, bo zveza zagotovo razpadla.

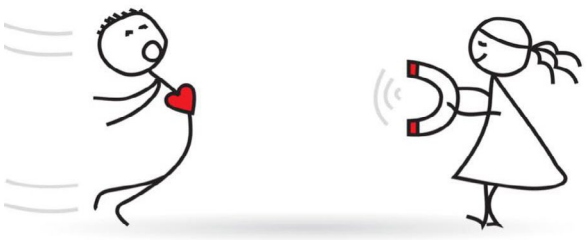

Ker ne moremo drugega samo črpati, mu zato, da bi ga obdržali, nekaj začenjamo v zameno tudi dajati. Če je to naš edini motiv dajanja, pride v odnosih do trgovine. Res, nič kaj romantično, vendar imenujmo to pogosto obliko odnosa s pravim imenom. To še ni Ljubezen, kvečjemu preračunljivost. Tak odnos dveh središč, dveh nase osredotočenih partnerjev pa kljub vsemu ne bo nobenemu prinesel želene sreče.

Dokler ne presežemo egoizma, dokler se dve središči ne povežeta v eno, ne bomo povsem srečni. Ko to uvidimo, se začne zahtevno prilagajanje. Morali se bomo spremeniti – predvsem pa bomo morali začeti odpravljati svoje pomanjkljivosti – eno po eno, počasi in postopno vse do zadnje … Če se to zgodi, partnerja začenjata odkrivati trdnejše vrednote in jih zamenjujeta s tistimi, ki so se do sedaj izkazale kot razdiralne. Ljubezen postaja vse čistejša in omogoča rast obeh. Komur uspe slediti njenim zahtevam, ta bo nagrajen s srečo in modrostjo.

Pot se začne s Kupidovo puščico

Prva iskra, ki vname naš čustveni ogenj, pade kot strela z jasnega. Ni potrebnih velikih romantičnih okoliščin … Le prva priložnost se pojavi in že smo kakor obsedeni. Obsedenost bo že pravilen izraz, saj resnično ne gre za naše stanje, temveč impulz od zunaj, ki nas včasih prav obnori, nekaj časa traja ter nas nato zapusti …

> To je močan impulz, ki je potreben, da približa dva ločena svetova in ju medsebojno poveže. Zaljubljenost je pri starih Rimljanih predstavljal Kupid ali Amor, ki je otrok bogov, in je zato le nezrel odsev božanske ljubezni. Ker pa kljub temu v njem "teče božanska kri", v tem omejenem času, ko smo pod vplivom njegove puščice, drugega res ljubimo, in to skoraj nesebično, včasih celo bolj kot samega sebe. Zanj bi vse naredili, če je treba, bi se odrekli tudi sebi … Drugega vidimo kot del sebe, med nama ni razlike, sva eno. Res ideal ljubezni, vendar kaj, ko to še ni naše naravno stanje …
>
> Poleg tega brez drugega zdaj ne moremo. Življenja brez njega si ne moremo več predstavljati – če ga ni, se počutimo, kot da bi nam odstranili okončino – boli.

Morda bi se zanj zares odrekli vsemu, vendar ga drugemu kljub temu ne bi prepustili … Tudi, če bi bilo to za vse – razen za nas – najboljše. V tej naši prekomerni navezanosti in nesamostojnosti je mogoče prepoznati rahlo sled sebičnosti in to, da je Kupid le otrok …

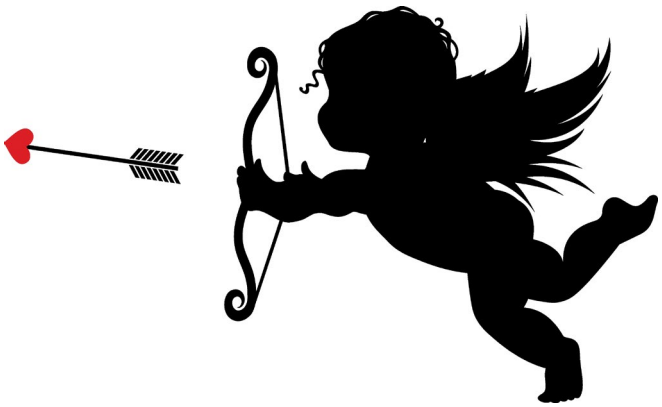

Kupid je silovit, zato da bi približal dva tuja si svetova. Ni malenkosten, v drugem vidi le to, kar je božansko, kar je lepo, vse ostalo je nepomembno. Ko smo zaljubljeni, nas nič in nihče ne ustavi, ne mnenja drugih, ne grožnje … niti zavrnitev ljubljene osebe. Naprej se prebijamo kot težek oklepnik, neustrašno in vztrajno, da bi dosegli cilj – srce bližnje osebe. Ne glede na vse ovire, ki ločujeta ta dva svetova, je pomembno le to, da se srečata in spoznata.

Sedaj, ko sta dve duši ena ob drugi, Kupid ni več potreben. Zaljubljenost popušča, z njo pa tudi zaslepljenost in čarobnost. Odšlo je nekaj silovitega, vendar to nekaj nikoli ni bilo naše, zato ne tarnajmo nad "izgubo". Zaljubljenost je res močna, vendar še vedno le blagi odsev tistega, kar bi po odhodu tega dajmona morali zgraditi sami ...

Dve bitji sta se srečali in sedaj je odvisno le od njiju, ali se bosta povezali, ali se bosta uskladili.

Ples Venere in Marsa

Ko nas zaslepljenost zaljubljenosti zapušča, postajajo vse očitnejše slabosti in potreba, da se z njimi soočimo. Nastane razmerje, bogato s privlačnimi čari, vendar tudi posejano z veliko kamenčki, ki partnerja zbodejo, vsakokrat, ko se želita stisniti eden ob drugega. Ti kamenčki so naše pomanjkljivosti – naše razvade, nenadzorovani instinkti, neprilagodljivost … Tudi če smo sami do svojih slabosti popustljivi, drugi do njih ne bo.

Bolj ko se medsebojno približujemo, bolj nas kamenčki bodejo. Na začetku, ko je spomin na Amorjev Ideal in na lepe trenutke še živ, lažje potrpimo, sčasoma pa toleranca le pada …

Zato ne preostane drugega, kot da kamenčke odstranimo. Nastane potreba po odpravljanju lastnih pomanjkljivosti. To pa pomeni, da v vsakem človeku nastopi boj s samim seboj. Pride do zunanjih konfliktov in notranji bitk – Mars[1] se aktivira.

Tak boj je težak in če bi bile v odnosu le zahteve, brez lepot, ki so nas pritegnile skupaj, v njem ne bi vztrajali. Nikakor ne bi zdržali teh bitk, če ves ta težki čas ne bi bili prisotni tudi Venerini čari, ki držijo partnerja skupaj. Pride do plesa Venere in Marsa – ljubezni in boja, dveh navideznih nasprotij, ki pa eden brez drugega ne moreta. Mars razbija vse staro in slabo, Venera pa povezuje v novo in boljše.

Ljubezen daje zahteve – mi moramo rasti

Ljubezen je vstopila v naš svet, zamaskirana v želje in strasti, nas pretentala in zagnala skriti mehanizem rasti, v katerem postajamo boljši človek. Nebeški valček Venere in Marsa vrti mlinček ljubezni, ki v nas tre vse odvečno – melje in melje, vse dokler ne ostane le hranljivo in vitalno zrno brez odvečnih lupin, ki tako počasi odpadajo z nas. Ko vse naše zunanje iluzije odpadejo, ostane le čisto srce. Človek doseže svojo izpolnitev. Ni več egoist, temveč iskreno odprt do drugih.

Ne le, da se lahko poveže z drugim človekom in zgradi lep, harmoničen odnos – tedaj se krog dveh lahko širi naprej – povezuje se tudi z drugimi in z vsemi skupaj spleta srebrne niti enega velikega Življenja.

Venera in Mars sta ga očistila, Ljubezen v človeku je snela svoj zemeljski ovoj in sedaj iz njega sije in deluje le še čista Venera Uranija.

[1] Rimski bog vojne.

Stanje, ki smo ga dosegli, je sedaj naše realno, zasluženo zrelo stanje. Ne potrebujemo več zunanjega Kupidovega vpliva, ni se nam več treba prestreljevati z njegovimi puščicami – z zaljubljenostmi, ki so le prividi božanske sreče – in če te zlorabljamo, nam le jemljejo čas in nas kakor droge pretvorijo v robotiziranega človeka, ki ves čas išče zunanje dražljaje, ker ni sposoben notranje izgradnje.

Pot Ljubezni je težka, konstantna in dolga, vendar je nagrada vredna vsega truda. Vse kratkotrajne in relativne vrednote, vse to, kar pustimo za seboj, zamenjajo novi, trajnejši in globlji čari.

Kakšni? Poskusimo in odkrili bomo.

Če do nebeškega plesa v nas ne pride

Omenjeni zaključek je spodbuden, vendar se vsaka pot ljubezni ne konča tako. Potek poti je kljub vsemu odvisen od nas, od naših izbir in naših zavestnih notranjih sprememb.

Kritičen je čas Kupidovega odhoda. Če se takrat Mars in Venera v nas ne zavrtita v nebeškem valčku, če takrat ne vložimo energije v nadaljnjo izgradnjo zveze, se samo po sebi nič ne bo zgodilo … Ostala bosta le praznina in razočaranje. Odnos bo postal površinski in vse bolj se bomo oddaljili od notranjega človeka.

Morda bomo še naprej iskali čustvene senzacije, a nikoli več ne bomo našli Amorčka, še manj pa božansko Venero. Na žalost je to najpogostejši pojav …

Pot velikega zakona

Pot partnerstva ni pot do sreče, je pa partnerstvo eno od številnih področij, ki nam lahko omogočijo rast – in s tem posledično večjo srečo. Torej v zakonu sreča ni cilj, temveč je sreča posledica globokih odnosov.

Celotno življenje prežema ista moč Ljubezni, moč, ki oživlja naše najhumanejše vzgibe. In ko ta, ne glede na področje, zaživi, nas privede do sreče.

Ne moremo zahtevati ali izsiliti takega partnerja, s katerim bo možna izgradnja skupne poti, lahko pa živimo v skladu s svojimi najvišjimi vzgibi, ne prodamo sebe, in prej ali slej bodo stopili v naše življenje tisti, ki sanjajo podobno kot mi. Morda tako srečamo tudi nekoga, ki bo pripravljen z nami hoditi z ramo ob rami v isto smer in ki bo z nami delil preostanek življenjske poti. Zavestno, v večji harmoniji in z manj kaosa.

Pot Ljubezni je dolgotrajna, "eksperimentalna" pot in vsako napačno vrednoto posebej je treba kot tako tudi prepoznati. To pa pomeni vsakokratno srečanje z bolečino. Vendar se je mogoče marsikateremu neprijetnemu položaju izogniti, še preden do njega pride. Za to pa moramo sneti temna očala materializma in prepoznati neizbežno pot, prepoznati moramo našo pravo naravo v svoji najčistejši obliki in se jo truditi izražati. To je zavestna pot Ljubezni.

Pot je začrtana – na nas je le, da izberemo način potovanja.

"O TEMPORA! O MORES!"

O tempora, o mores! so slavne Cicerove besede iz njegovega Prvega govora proti Katilini. Običajno se prevaja kot "O časi, o običaji!" ali širše: "O kakšni nenavadni časi! O kakšni nenavadni običaji!"

Leta 63 pr. n. št. je rimski aristokrat Lucij Sergij Katilina skoval zaroto, da bi izvedel državni udar v rimski republiki. Cicero, slavni rimski govornik, pisatelj in politik, ki je bil v tistem letu konzul, se je izpostavil in v svojih govorih proti Katilini razkrinkal zaroto.

Na začetku svojega govora Cicero kritizira zlobo in pokvarjenost svoje dobe, saj Katilina kljub vsem dokazom, ki so bili zbrani proti njemu, še vedno ni bil obsojen. Razlog za to je bil, da je del senatorjev hinavsko upal, da bo z izvedbo zarote pridobil korist. Cicero je bil ogorčen in vzkliknil: "O tempora! O mores!"

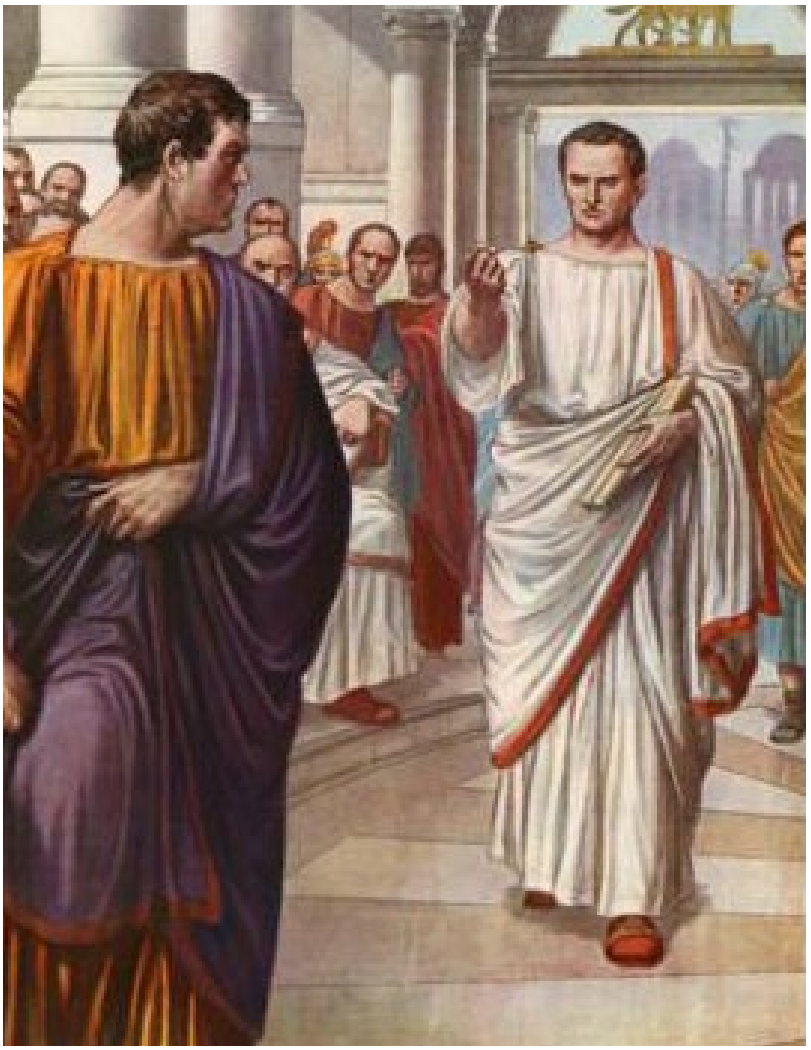

Danes se ta izrek uporablja, kadar želimo povedati, kako je svet pokvarjen v svojih običajih in miselnosti, izraža pa tudi ogorčenost nad prevladujočimi družbenimi in političnimi normami, na katere se družba ne odziva, čeprav sta njihova nepravičnost in nemoralnost očitni.

SOJENICE, MOJRE IN USODA

J. STRUDWICK: TRI MOJRE

Sojenice (tudi *rojenice*) so mitološka bitja, natančneje vile, ki po ljudskem izročilu ob otrokovem rojstvu skrojijo in napovejo njegovo prihodnost. Njihovo vlogo opisujejo nekatere slovenske ljudske pravljice.

Ena od njih pravi, da so živele na Pohorju. Ko se je rodil otrok, so obiskale njegov dom in napovedale, kakšna bo njegova usoda. Gospodar jim je moral hitro ponuditi jedačo in pijačo, da bi se napovedi rojenic tudi uresničile. Če pa jih niso pogostili, so bile jezne in užaljene ter so poskrbele, da je otrok ne glede na to, kaj so napovedale, postal "falot".

HELENA HRAMOVNA: ROJENICE IN SOJENICE
Naslikano za Novo Akropolo Slovenije.

V grški mitologiji rojenice ustrezajo trem **Mojram**. To so bile boginje usode, ki vsakomur dodelijo njegovo usodo oziroma njegov delež v skupnem načrtu. Tudi njihovo ime pomeni "odmerjeni delež".

Tri Mojre so bile **Kloto**, "predica" – tista, ki sprede nit življenja; **Lahezis**, "razdeljevalka deležev" – tista, ki jo izmeri; in **Atropos**, "neizogibna, nespremenljiva" – tista, ki jo prereže.

Ob človekovem rojstvu Mojre spredejo in odvijejo nit njegovega prihodnjega življenja ter glede na njegova dejanja odredijo njihove posledice.

... OBSTAJAJO OČITNA VZROČNOST, RED, ZAKON, KI USMERJAJO VSE DOGODKE.
DELIA STEINBERG GUZMAN

W. A. BOUGUEREAU: ORESTOVO OBŽALOVANJE
Na sliki je mitološki lik Orest, ki ga preganjajo Erinije.

Takšna usoda ni neizprosna in neprilagodljiva in celo človek sam ima lahko določen vpliv nanjo.

ČE BI BILA USODA ABSOLUTNA, ČLOVEK NE BI IMEL IZBIR. ČE NE BI IMEL IZBIR, NITI NE BI MOGEL DELATI NAPAK. ČE NE BI DELAL NAPAK, NE BI BILO NITI UDEJANJANJA MOČI NEMESIS[1] IN ČLOVEK NE BI IMEL MOŽNOSTI PREČIŠČENJA IN ODKUPITVE, NE BI IMEL MOŽNOSTI NAPREDKA.
JORGE ANGEL LIVRAGA

Mojre so bile neodvisne boginje, ki so stale ob *krmilu nujnosti*. Poleg tega, da so odredile usodo, so tudi bedele nad tem, da se je ta pri vsakem posamezniku lahko tudi neovirano uresničila. Njihove "pooblaščenke" so bile **Erinije**, ki so poskrbele za "karmično povračilo" oziroma "kazni" za zla dejanja in z njimi udejanjale usodo v skladu z zakonom nujnosti.

[1] Grška boginja neizogibne pravične izravnave.

SKARABEJ – ŽUŽELKA, KI SE ORIENTIRA PO ZVEZDAH

Najnovejše študije so pokazale, da je skarabej edino bitje razen človeka, ki se orientira po zvezdah. Ne po Soncu ali Luni, temveč po določenih zvezdah Rimske ceste, naše galaksije.

Skarabej je hrošč, ki običajno živi v peščenem okolju. Prehoditi mora velike razdalje, da bi našel sveže iztrebke velikih sesalcev. Iz njih naredi popolno kroglico, v katero nato samica izleže jajčeca.

Ko samec najde iztrebke in jih oblikuje v kroglico, jo mora čimprej odkotaliti na varno. Za to se mora gibati po najkrajši možni tirnici. Težava je v tem, da je med kotaljenjem kroglice obrnjen z glavo navzdol, ker jo potiska le z zadnjimi nogami, medtem ko se s prednjimi opira na zemljo. Pri tem mora po najkrajši poti do svojega doma. Seveda je zaželeno, da je to ravna črta, ker je to najkrajša pot med dvema točkama.

Znanstveniki so že vedeli, da lahko skarabej pri dnevni svetlobi kroglico premika v ravni liniji z zaznavanjem simetričnega vzorca polarizirane svetlobe, ki se pojavi okoli Sonca. Toda prej niso vedeli, kako se orientira ponoči, torej takrat, ko običajno kotali kroglico.

Raziskovalni skupini iz Švedske in Južnoafriške republike sta skarabeje testirali, pri čemer sta jim postavili zelo težke navigacijske zahteve. V ta namen sta zgradili posebno konstrukcijo. Naloga skarabejev je bila vedno ista – da žogico iz iztrebkov, ki so jo našli v središču te konstrukcije, po čim krajši oziroma čim hitrejši poti spravijo do obrobja, kjer bi jo lahko skrili na varno. Poskus je bil zelo enostaven: skarabeje so spuščali po prehodih, skozi katere so morali najti pot od središča proti obrobju.

Znanstveniki so takoj ugotovili, da skarabeji zelo enostavno in hitro najdejo pot do cilja. Takrat so se raziskovalci spomnili, da bi hroščem lahko prekrili oči s posebnimi kapicami, ki bi jim skrivale pogled na Sonce in Luno. Toda zgodilo se ni nič posebnega. Potem so celotno konstrukcijo prekrili s folijo, neprepustno za svetlobo, zaradi katere niso mogli videti celotnega zvezdnega neba nad njimi.

Po večmesečnih raziskavah so raziskovalci prišli do presenetljivih rezultatov. Ugotovili so, da skarabejem za orientacijo zadostuje, da vidijo le določen del Rimske ceste, eno njeno "vejo". Brez "pogleda" na to vejo so bili popolnoma zgubljeni in so naključno tavali ter krožili brez cilja. Takoj ko so jim umaknili folijo in so spet lahko opazovali Rimsko cesto, so se hitro znašli in brez težav prispeli do cilja.

Strokovnjaki so pri tem poskusu prišli do te končne ugotovitve: skarabeji za navigacijo za razliko od preostalih hroščev ne uporabljajo objektov na tleh, temveč se orientirajo izključno s pomočjo zvezd, pri čemer so njihov edini orientir zvezde Rimske ceste.

ČEMAŽ – "RAZSTRUPLJEVALEC"

Vsaka pomlad prinese novo upanje na sonce in toploto, zopet smo veseli obnove življenjske moči v naravi, veselimo se prvega zelenja in žvrgolenja ptic. Tudi v nas se prebujajo nove moči. Vendar se mora naše telo pred novo napolnitvijo najprej očistiti – razstrupiti se mora od vsega, kar se je nabralo v dolgi hladni zimi.

Med prvimi znanilci pomladi je tudi čemaž *(Allium ursinum)*, ki spada v družino lilijevk. Ne le da naznanja pomlad, pomaga nam tudi, da se očistimo in se tako zares poslovimo od zime.

Poznamo ga tudi pod imeni divji česen, gozdni česen, medvedji česen, medvedja čebula, česnica, čremož, kačji lek in štrkavec. Ta imena si je "prislužil" zaradi značilnega vonja po česnu, ki ga lahko v spomladanskih dneh že na daleč zaznamo v gozdovih.

Čemaž je trajnica, ki raste od marca do junija in ima podolgovato čebulico, iz katere spomladi poženeta do 25 cm dolga in do 5 cm široka suličasta lista. Od aprila do junija, ko cveti, lahko občudujemo njegove snežno bele zvezdaste cvetove, ki se povzpnejo tudi do 40 cm visoko. Raste v vlažnih gozdovih, kjer se razraste kot zelena preproga.

Zgodovina

Čemaž so poznali že stari Rimljani in ga cenili celo bolj kot česen. Verjeli so, da česen kot prastara kulturna rastlina ni imel več svoje prvobitne zdravilne moči, medtem ko je čemaž še zmeraj divji in neizčrpen plod narave zato tudi učinkovitejši. Že takrat so vedeli, da čemaž vsebuje vse zdravilne učinkovine, ki jih vsebujeta čebula in česen skupaj.

Zdravilstvo

Mladi listi čemaža vsebujejo veliko zdravilnih učinkovin, kot so vitamin C, provitamin A, eterična olja, rudninske soli, sladkorji, saponini, železo, flavonoidi, karoteni, sluzi, žveplove spojine, sulfidi, alicin in aliin, lipidi, vitamini in minerali. Čemaž ugodno vpliva na **prebavni trakt**, saj odvaja odvečno vodo iz telesa, sprošča mišice, krepi želodec, zdravi razjede, čisti črevesje, blaži vnetje črevesne sluznice, drisko, odpravlja gliste in uravnava presnovo. Dober vpliv ima tudi na **obtočila**, saj znižuje in uravnava krvni pritisk, znižuje raven holesterola ter preprečuje nastajanje krvnih strdkov in

notranjih krvavitev. Pomaga pri težavah z **dihali**, zdravi bolezni pljuč, pomaga pri simptomih gripe, blaži suh in dražeč kašelj, preprečuje in zdravi prehlade, pomaga pri tuberkulozi in oteklih pljučih ter astmi. Različne čemaževe pripravke lahko uporabimo tudi pri zdravljenju **kože**, saj odpravlja izpuščaje, kurja očesa, lišaje, pomaga pri pikih žuželk, čisti in razkužuje površinske rane ter zdravi žulje.

Uporaba

Najbolj razširjena je uporaba čemaževih listov, ki jih moramo nabirati pred cvetenjem. Nabiramo lahko tudi čemaževe popke, ki so prav tako okusni kot ostali deli čemaža. Iz čemaža lahko naredimo različne pripravke, ki jih uporabljamo za blaženje simptomov pri raznih boleznih – sirup iz svežih sesekljanih čebulic, hladni izvleček iz listov v mleku, sok, tinkturo in olje.

Kulinarika

V kulinariki se čemaž uporablja kot nadomestek česna – torej kot dodatek oziroma začimba. Da bi ga lahko uporabljali celo leto, ga lahko vložimo, in sicer tako, da ga nasekljanega damo v hladno stisnjeno olivno olje ter dodamo nekaj soli. Lahko pa ga tudi svežega zamrznemo. Ker surov čemaž vsebuje močno eterično olje, ima nekoliko pekoč okus, vendar je tak najbolj zdravilen in najimenitnejši. Njegove liste lahko dodamo k solati ali pa ga uporabimo namesto drobnjaka ali peteršilja. Iz čemaža lahko naredimo pesto, namaz, ga dodamo v špinačo, h krompirju, v rižoto ali mesno omako, pripravimo čemaževo juho, čemažev burek ali preliv za solato. Tudi pri čemažu velja zmernost pri uživanju.

Pazimo!

Ko nabiramo čemaž, moramo biti še posebej pozorni na to, da ne naberemo šmarnice ali podleska. Obe rastlini sta namreč zelo podobni čemažu, a zelo strupeni. Če smo v dvomih, se moramo zanesti na svoj vonj! Vonj zmečkanega čemaža bo gotovo dišal po česnu, medtem ko šmarnica in podlesek ne bosta.

1-podlesek, 2-šmarnica, 3-čemaž listi in cvet

"Medvedji česen"

Pravijo, da je čemaž močan kot medved – težko ga je namreč izkoreniniti. Vendar pa je to ime v resnici dobil zato, ker ga po gozdu iščejo medvedi, ko se zbudijo iz zimskega spanca. Medvedi natančno vedo, da ima čemaž očiščevalen učinek, ki jim pomaga, da se po dolgem spanju očistijo morebitnih odpadnih snovi.
Živali vedo, kaj je dobro zanje, saj živijo z naravo, čeprav instinktivno. In prav tako bi tudi nam dobro delo, če bi se vrnili k naravi – navsezadnje smo tudi mi del nje.

Pripravila: Jerica Jerič

LITERATURA
https://www.bodieko.si/recepti-za-cemaz
http://www.omega3.si/cemaz/

KNJIGE IN REPLIKE V PRODAJI

Knjige in replike lahko kupite v prostorih društva.
Lahko jih naročite tudi preko maila na info@akropola.org.

NAŠE KNJIGE

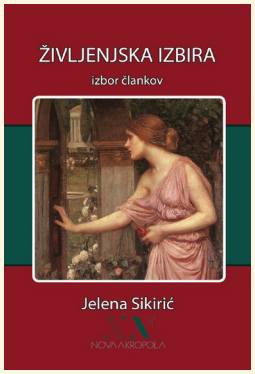

FORMAT 130 X 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

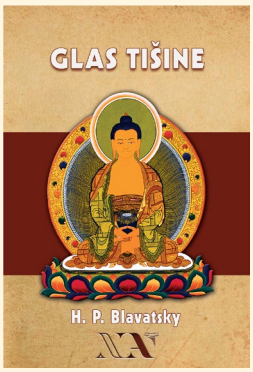

FORMAT 130 X 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 105 X 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

ARHEOLOŠKE REPLIKE

Arheološke replike so kopije motivov iz različnih časovnih in kulturnih obdobij in predstavljajo kulturno dediščino človeštva. Vsak posamičen izdelek je skrbno izdelan v ateljeju Nove Akropole. Vsaka replika ima tudi simboličen pomen, zato je lahko odlično darilo.

Grčija in Rim

Egipt

Slovenija

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Dogodki za mesec MAREC in APRIL 2017.
Dogodki potekajo v prostorih društva v Ljubljani in Mariboru ali na vnaprej razpisani drugi lokaciji.

ŠPARTANSKO UČENJE O STRAHU

Predavanje
TOREK, 14. MAREC, OB 20:00
Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Vstop: 4 €

MODROST VZHODA IN ZAHODA
ZA SODOBNEGA ČLOVEKA

Predstavitev ciklusa predavanj
ČETRTEK, 16. MAREC, OB 20:00
Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

TOREK, 21. MAREC, OB 20:00
Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

VSTOP PROST!

MAGIČNI SVET KELTOV

Predavanje
ČETRTEK, 6. APRIL, OB 19:00
Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Vstop: 4 €

MODROST INDIJANCEV
OB SVETOVNEM DNEVU ZEMLJE

Predavanje
TOREK, 18. APRIL, OB 20:00
Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

ČETRTEK, 20. APRIL, OB 20:00
Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

VSTOP PROST!

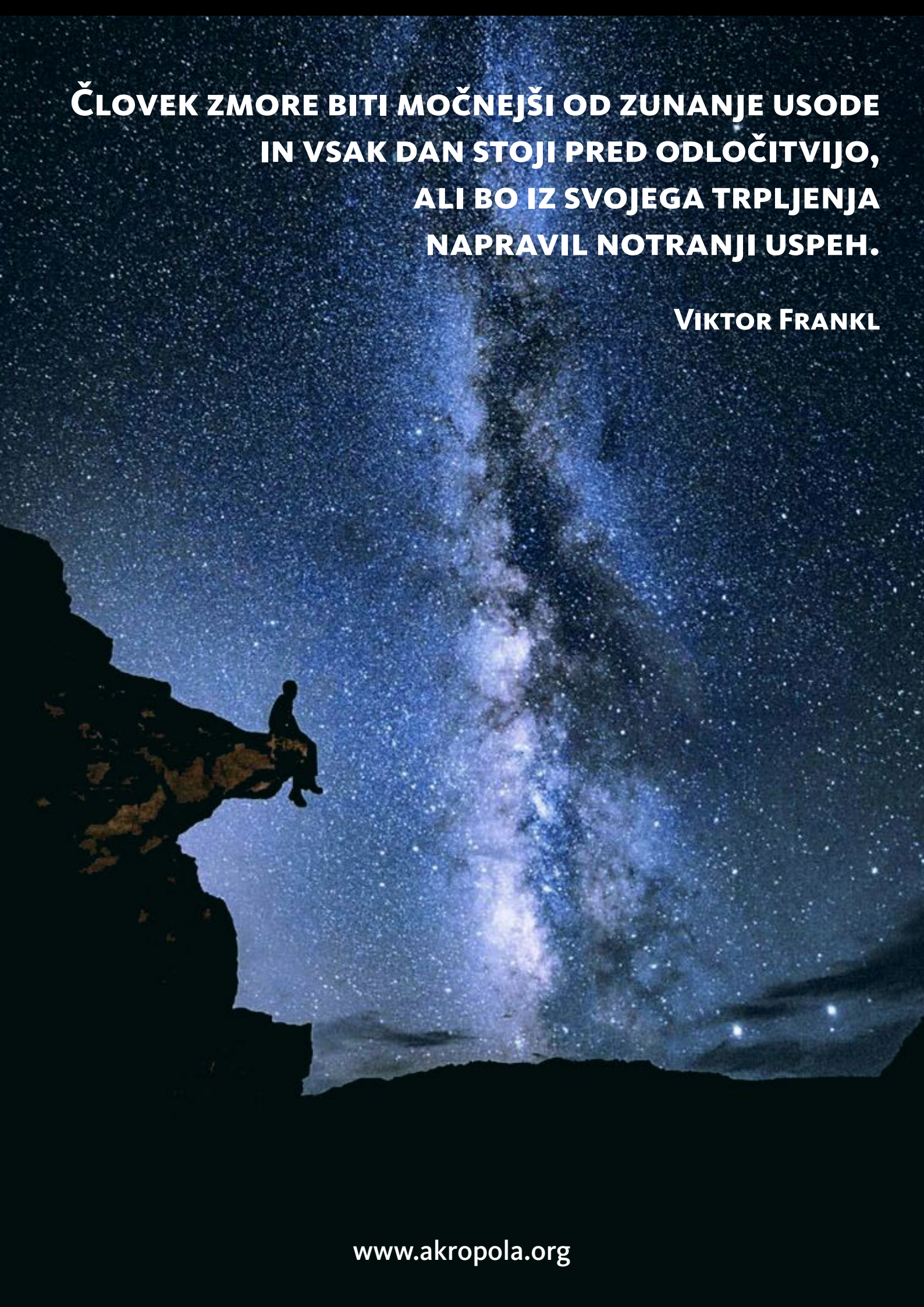
Človek zmore biti močnejši od zunanje usode
in vsak dan stoji pred odločitvijo,
ali bo iz svojega trpljenja
napravil notranji uspeh.
Viktor Frankl
www.akropola.org